

VENDIM
Nr. 342, datë 22.5.2019

**PËR MIRATIMIN E KATEGORIVE, TË KUSHTEVE DHE KËRKESAVE TË
KUALIFIKIMIT PËR MENAXHERIN E ENERGJISË**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 10, të ligjit nr. 124/2015, “Për eficiencën e energjisë”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1.1 Objekti dhe fusha e veprimit

1.1.1 Ky vendim ka për objekt përcaktimin e kategorive, të kushteve dhe kërkesave për kualifikimin dhe njohuritë profesionale të menaxherit të energjisë. Agjencia për Eficiencën e Energjisë (AEE) pajis menaxherët e energjisë me certifikatën e testimit të njohurive, për t’u siguruar mbi përgjegjësinë që ata kanë për mirëmbajtjen e pajisjeve që konsumojnë çdo formë energjie, përmirësimin dhe mbikëqyrjen e mënyrave të përdorimit të energjisë dhe kryerjen e detyrave të tjera për përdorimin racional të energjisë në ndërtesa dhe industri.

1.1.2. Fusha e veprimtarisë së këtij vendimi lidhet me personat juridikë, publikë ose privatë, që kategorizohen si konsumatorë të mëdhenj energjie, të cilët janë të detyruar të caktojnë një menaxher energjie, sipas kërkesave të ligjit nr. 124/2015, “Për eficiencën e energjisë”, të ndryshuar.

1.2 Përkufizimi i termave

1.2.1 Të gjithë termat e përcaktuar dhe që rrjedhin nga:

- ligji nr. 124/2015, “Për eficiencën e energjisë”, të ndryshuar;
  - ligji nr. 116/2016, “Për performancën e energjisë së ndërtesave”;
  - ligji nr. 68/2012, “Për informacionin e konsumit të energjisë dhe burimeve të tjera të produkteve me ndikim në energji”;
  - ligji nr. 7/2017, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”;
- së bashku me ndryshimet e ardhshme që mund të pësojnë këto ligje, kanë dhe do të kenë të njëjtin kuptim edhe në këtë vendim, ndërsa kuptimi i termave të mëposhtëm do të jetë:
- a) “Certifikatë e menaxherit të energjisë”, certifikata e lëshuar nga AEE-ja, që vërteton kryerjen e testimit të njohurive për menaxherin e energjisë në ndërtesa dhe industri;
  - b) “Diplomë”, dokumenti zyrtar i lëshuar nga institucionet e arsimit të lartë, që dëshmon përfundimin me sukses të një programi studimi;
  - c) “Testim”, testimi që kryhet nga AEE-ja për certifikimin e menaxherëve të energjisë, në përputhje me kërkesat e këtij vendimi;
  - ç) “Regjistër”, regjistri i menaxherëve të energjisë të certifikuar, që mbahet dhe përditësohet nga AEE-ja;
  - d) “Kushte dhe kërkesa të certifikimit”, janë ato kushte, përmbushja paraprake dhe/ose në vazhdimësi e të cilave nga mbajtësi i certifikatës është e detyrueshme.

II. KATEGORITË, KUSHTET, KËRKESAT E KUALIFIKIMIT DHE PËRGJEGJËSITË E MENAXHERIT TË ENERGJISË

2.1 Kërkesat e kualifikimit për menaxherin e energjisë

2.1.1. Çdo individ, vendas ose i huaj, për ushtrimin e veprimtarisë në fushën e menaxhimit të energjisë ka të drejtë të aplikojë pranë AEE-së, për t’u pajisur me certifikatën e menaxherit të energjisë, pasi të ketë plotësuar kushtet që përcaktohen në këtë vendim.

2.1.2. Personat fizikë pajisen me certifikatën e menaxherit të energjisë nga AEE-ja nëse kanë kaluar testimin e njohurive për menaxherin e energjisë.

2.1.3. Të drejtën për t'u paraqitur në testim e kanë vetëm kandidatët që paraqesin pranë AEE-së dokumentacionin e mëposhtëm:

a) Diplomë “Master i shkencave” ose “Master profesional”, në një nga fushat e arsimit të lartë, si më poshtë:

i) Inxhinieri mekanike (Profili energjetikë; konstruksione makinash dhe mjete lëvizëse; profili prodhim dhe menaxhim industrial);

ii) Inxhinieri elektrike;

iii) Inxhinieri fizike;

iv) Inxhinieri elektronike;

v) Arkitekturë dhe urbanistikë;

vi) Inxhinieri ndërtimi (Profili ndërtim dhe administrim);

vii) Inxhinieri mjedisi (Profili energjetikë);

viii) Shkencat e fizikës, mjedisit dhe kimisë industriale;

ix) Inxhinieri ekonomike.

b) Librezë e punës që vërteton dy vjet eksperiencë pune, që përfshin përdorimin e energjisë në operacione mirëmbajtjeje dhe planifikimi.

c) Diplomë “Bachelor” në profilet e përcaktuara në shkronjën “a”, të kësaj pike dhe diplomë “Master i shkencave” në ekonomi, administrim biznes, ekonomiks, financë, kontabilitet dhe auditim si dhe në kërkime operacionale në menaxhim, të lëshuara nga institucionet vendase të arsimit të lartë apo diploma ekuivalente me to, të lëshuara nga institucione të huaja të arsimit të lartë, të njohura dhe të njësuar nga ministria përgjegjëse për arsimin.

Gjithashtu, të paraqesë librezën e punës që vërteton 5 (pesë) vjet eksperiencë pune që përfshin përdorimin e energjisë në operacione mirëmbajtjeje, planifikim etj.

ç) Certifikatë të lëshuar nga institucionet e arsimit të lartë, publike dhe/ose jopublike, që vërteton ndjekjen e programit të studimit të formimit të vazhduar, në formën e kurseve në fushën e auditimit të energjisë, në përputhje me ligjin nr. 80/2015, “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”.

d) Dokument identifikimi.

2.2 Përgjegjësitë e menaxherit të energjisë

2.1.1. Menaxheri i energjisë ka përgjegjësi, si më poshtë vijon:

a) Të përgatisë një plan vjetor të aktiviteteve dhe të investimeve financiare për kostot e energjisë të konsumatorit të madh;

b) Të krijojë një sistem të integruar të reduktimit të konsumit të energjisë, me një qasje me kosto efektive për infrastrukturën elektrike, mekanike, të proceseve dhe të ndërtimit, duke analizuar zgjidhjet optimale;

c) Të propozojë pranë drejtuesit të ndërmarrjes, me qëllim marrjen e pëlqimit të tij, për krijimin e një strukture të menaxhimit të energjisë brenda konsumatorit të madh me detyrat dhe përgjegjësitë e tij;

ç) Të iniciojë aktivitete për të përmirësuar monitorimin dhe kontrollin e proceseve për të ulur kostot e energjisë;

d) Të analizojë performancën e pajisjeve në lidhje me eficiencën e energjisë;

dh) Të sigurojë funksionimin e duhur dhe kalibrimin e instrumenteve të kërkuara për të vlerësuar nivelin e konsumit të energjisë, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë;

e) Të përgatisë materiale informative dhe të zhvillojë trajnime të brendshme për stafin tjetër lidhur me çështjet e menaxhimit të energjisë;

ë) Të përmirësojë disagregimin (ndarjen dhe detajimin) e të dhënave të konsumit të energjisë në të gjitha nivelet;

f) Të përcaktojë një metodologji se si të llogarisë me saktësi konsumin e energjisë specifike të produkteve/shërbimeve të ndryshme ose aktivitetit të konsumatorit të madh të energjisë;

g) Të zhvillojë dhe të menaxhojë programe të trajnimit për eficiencën e energjisë në nivelet operacionale;

gj) Të krijojë bazën e njohurive mbi zhvillimet sektoriale, kombëtare dhe ndërkombëtare në teknologjinë e eficiencës së energjisë dhe sistemin e menaxhimit dhe informacionit;

h) Të zhvillojë një sistem të integruar të eficiencës së energjisë dhe të përmirësimit të cilësisë së mjedisit;

i) Të koordinojë zbatimin e projekteve të menaxhimit të energjisë/ përmirësimit të eficiencës së energjisë nëpërmjet agjencive jashtë sistemit ku punon;

j) Të krijojë dhe/ose të marrë pjesë në shkëmbimin e informacionit me menaxherët e tjerë të energjisë të të njëjtit sektor të organizuar në nivelin e OJF-ve.

III. TESTIMI PËR MENAXHERËT E ENERGJISË

3.1 Testimi për menaxherët e energjisë

3.1.1. Për qëllime të certifikimit të menaxherëve të energjisë, AEE-ja organizon kryerjen e testimit.

3.1.2. AEE-ja njofton datën, kohën dhe vendin e kryerjes së testimit, nëpërmjet publikimit të njoftimit në gazetë dhe në website të AEE-së.

3.2 Aplikimi për testimin e menaxherëve të energjisë

3.2.1. Të drejtën për t'u paraqitur në testim e kanë vetëm kandidatët që plotësojnë kushtet e kualifikimit të përcaktuara në pikën 2.1, të kreut II të këtij vendimi.

3.2.2. Një person që plotëson kushtet për t'u paraqitur në testim, dorëzon pranë Sekretariatit Teknik kërkesën e aplikimit sipas formularit të përcaktuar në shtojcën I, dhe dokumentet shoqëruese.

3.2.3. Dokumentet shoqëruese që duhet të dorëzohen pranë AEE-së janë:

- a) origjinale ose kopje të noterizuara të origjinalit;
- b) në gjuhën shqipe ose të përkthyer në gjuhën shqipe nga përkthyes zyrtarë;
- c) për rastet e dokumenteve të huaja, kopje të vërtetuara nga një autoritet publik i juridiksionit të huaj (zyrtar/noter). Është detyrim të vërtetohet ekzistenca e tyre, si zyrtarë apo noterë, nëpërmjet legalizimit apo apostilimit, sipas ligjeve në fuqi dhe marrëveshjeve ndërkombëtare, të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë.

3.2.4. Sekretariati teknik regjistron menjëherë në protokollin e aplikimeve kërkesat e regjistruara elektronikisht dhe përgatit kartelën shoqëruese të aplikimit.

3.2.5. Në kartelën shoqëruese evidentohen shënime, në lidhje me përputhshmërinë e dokumentacionit të aplikimit me kërkesat e këtij vendimi. Kartela shoqërohet, detyrimisht, me mendimin e motivuar e të nënshkruar të specialistit dhe përgjegjësit të sektorit. Mendimi i komisionit për pranimin apo refuzimin e kërkesës për t'u pranuar në testim bazohet në këtë kartelë.

3.2.6. Çdo dokumentacion aplikimi apo plotësime të tij shqyrtohet brenda 5 ditëve pune, nëse përmban ose jo, të plotë e të saktë gjithë dokumentacionin përkatës, sipas këtij vendimi.

3.2.7. AEE-ja publikon në *website*-in e saj një përmbledhje për aplikuesit, që përmban skemën dhe modalitetet që rregullojnë testimin duke përfshirë programin mësimor dhe materialin referencë për një testim të tillë, të paktën tre muaj përpara datës aktuale të testimit.

3.3 Pranimi për testimin e menaxherëve të energjisë

3.3.1. Pas shqyrtimit të formularit të aplikimit dhe të dokumenteve shoqëruese, nëse aplikanti plotëson kushtet për t'u paraqitur në testim, komisioni i testimit e pranon kërkesën dhe sekretariati teknik njofton aplikuesin, nëpërmjet sistemit informatik, me shkrim, duke i lëshuar aplikantit një formular pranimi ku thuhet vendi, data dhe koha e testimit, të paktën 15 (pesëmbëdhjetë) ditë para datës së testimit.

3.3.2. Pas shqyrtimit të formularit të aplikimit dhe të dokumenteve shoqëruese, nëse aplikanti nuk plotëson kushtet për t'u paraqitur në testim, komisioni i testimit refuzon kërkesën dhe sekretariati teknik njofton, me shkrim, aplikuesin për shkaqet e refuzimit.

3.4 Kalimi i testit

3.4.1 Një kandidat për menaxher të energjisë deklarohet se ka kaluar testimin nëse ka siguruar një minimum prej 50% të pikëve maksimale për secilin nga modulet I, II dhe III, si më poshtë vijon:

- a) Moduli-I: Aspekte të përgjithshme të menaxhimit të energjisë;
- b) Moduli-II: Eficienca e energjisë në shërbimet/pajisjet termike;
- c) Moduli-III: Eficienca e energjisë në shërbimet/pajisjet elektrike.

3.4.2 Përmbajtja e tri moduleve të testimit I, II dhe III përcaktohet në shtojcën VI, të këtij vendimi.

3.4.3. Kandidatët që nuk kalojnë testimin lejohen të ripërsëritin testimin deri në 5 (pesë) herë, brenda 6 (gjashtë) testeve të njëpasnjëshme.

3.5 Komisioni për testimin dhe certifikimin e menaxherëve të energjisë

3.5.1. Pranë AEE-së ngrihet komisioni për testimin dhe certifikimin e menaxherëve të energjisë, me urdhër të ministrit përgjegjës për energjinë.

3.5.2. Komisioni përbëhet nga pesë anëtarë, me përbërje, si më poshtë vijon:

- tre anëtarë nga AEE-ja;
- dy anëtarë nga ministria përgjegjëse për energjinë.

3.5.3. Komisioni ushtron veprimtarinë e tij në përputhje me kërkesat e këtij vendimi dhe merr vendime për:

- a) pranimin apo refuzimin e kërkesës së aplikantit për t'u pranuar në testim;
- b) kalimin e testimit nga kandidatët të cilët i janë nënshtruar testimit;
- c) lëshimin e certifikatës mbi bazën e rezultateve të testimit;
- ç) revokimin e certifikatës dhe për masat administrative, mbështetur kryesisht në kushtet e përcaktuara në këtë vendim;
- d) përgatitjen dhe miratimin e fondit të pyetjeve si dhe përzgjedhjen rastësore të pyetjeve për testimin.

3.5.4. Komisioni thirret në mbledhje nga kryetari i tij. Kryetar i komisionit është drejtori i Përgjithshëm i AEE-së.

3.5.5. Në mbledhjen e tij të parë, komisioni zgjedh nënkryetarin e tij.

3.5.6. Mbledhjet e komisionit janë të vlefshme kur janë të pranishëm më shumë se gjysma e anëtarëve të tij. Në mungesë të kryetarit dhe me autorizim të tij, mbledhjet mund të drejtohen nga nënkryetari i komisionit.

3.5.7. Mbledhjet e komisionit janë të mbyllura dhe në to mbahet protokoll. Protokollin mbahet nga një përfaqësues i sekretariatit teknik të komisionit. Protokollin mbahet në një libër të veçantë protokollin, të sekretuar me numër faqesh dhe përmban të dhëna, të paktën, për pjesëmarrjen, diskutimet, votimin dhe nënshkrimet e pjesëmarrësve.

3.6 Sekretariati teknik

3.6.1. Sekretariati teknik i komisionit organizohet dhe funksionon pranë AEE-së. Organizimi i sekretariatit bëhet në bazë e në zbatim të strukturës organizative dhe veprimtaria e tij zhvillohet në përputhje me rregulloren e brendshme të AEE-së dhe të këtij vendimi.

3.6.2. Sekretariati teknik i komisionit kryen procedurat administrative të trajtimit, vlerësimit, relatimit dhe regjistrimit të individëve dhe personave juridikë, që ushtrojnë veprimtari në fushën e menaxhimit të energjisë.

3.6.3. Sekretariati teknik depoziton pranë komisionit, të paktën 15 (pesëmbëdhjetë) ditë para datës së mbledhjes se tij, informacionet lidhur me kërkesat e aplikimit për testim, rezultatet e testimit, ankesat etj.

3.6.4. Sekretariati teknik verifikon dokumentet e subjekteve aplikuese në bazë të informacioneve që disponohen nga subjekte juridike, publike apo private, ose me përzgjedhje nga sekretariati teknik, pranë institucioneve kompetente.

3.6.5. Në rastet e konstatimit të deklarimeve apo të dokumenteve të rreme, atëherë sekretariati teknik relatton këtë fakt pranë komisionit dhe propozon masat konkrete, në përputhje me pikën 4.3, të kreut IV, të këtij vendimi.

IV. CERTIFIKIMI I MENAXHERËVE TË ENERGJISË

4.1 Certifikimi i menaxherëve të energjisë

4.1.1. Për qëllime të certifikimit të menaxherëve të energjisë, AEE-ja i lëshon personit që ka kaluar testimin certifikatën e menaxherit të energjisë, sipas formatit të përcaktuar në shtojcën II, të këtij vendimi.

4.1.2. AEE-ja është përgjegjëse për hartimin, përditësimin dhe publikimin në faqen zyrtare elektronike të saj të Regjistrit të Menaxherëve të Energjisë të Certifikuar, sipas formatit të përcaktuar në shtojcën III, të këtij vendimi.

4.1.3. Arkivi i dokumentacionit të aplikimeve dhe të certifikatave të miratuara, organizohet sipas përcaktimeve në ligjin për arkivat, bashkë ose veçmas nga arkivi i Agjencisë së Eficiencës së Energjisë, në bazë të urdhrit të veçantë të titullarit.

4.1.4. Pas regjistrimit në regjistër, menaxherit të energjisë të certifikuar i lëshohet karta e identitetit të menaxherit të energjisë, sipas formatit të përcaktuar në shtojcën IV, të këtij vendimi.

4.1.5. Në rastin e humbjes ose të dëmtimit të certifikatës së menaxherit të energjisë ose të kartës së identitetit të menaxherit të energjisë, me kërkesën e tij, AEE-ja lëshon një dublikat të certifikatës ose të kartës së identitetit.

4.1.6. Çdo menaxher i energjisë i certifikuar ka të drejtën të përcaktohet ose të emërohet si menaxher i energjisë nga konsumatori i madh i energjisë, në përputhje me kërkesën e pikës 1, të nenit 10, të ligjit nr. 124/2015, “Për eficiencën e energjisë”, të ndryshuar.

4.2 Vlefshmëria e certifikatës

4.2.1. Certifikata e menaxherit të energjisë është e vlefshme për 7 vjet dhe rinovohet mbas 7 vitesh, duke aplikuar pranë AEE-së, në përputhje me formularin e përcaktuar në shtojcën V, të këtij vendimi.

4.2.2. Rinovimi i certifikatës kryhet nga AEE-ja, vetëm nëse menaxheri i energjisë i certifikuar paraqet pranë AEE-së certifikatën e pjesëmarrjes në kurse afatshkurtra të rifreskimit dhe përditësimit të njohurive, të organizuar nga AEE-ja ose nga trajnime të ndryshme të së njëjtës tematikë nga institucione ndërkombëtare të njohura nga AEE-ja, si edhe nga institucionet e arsimit të lartë që ofrojnë programe studimi të formimit të vazhduar në fushën e menaxhimit të energjisë, në përputhje me ligjin nr. 80/2015, “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë”.

4.2.3. Formulari i aplikimit për rinovimin e certifikatës është sipas formatit të përcaktuar në shtojcën V, të këtij vendimi.

4.3 Revokimi i certifikatës

4.3.1. Agjencia e Eficiencës së Energjisë, në bazë të vendimit të komisionit për testimin dhe certifikimin e menaxherëve të energjisë, sipas përcaktimit të shkronjës “ç”, të pikës 3.5.3., të kreut III, të këtij vendimi, i propozon ministrit revokimin e certifikatës së menaxherit të energjisë në rastin kur kundrejt tij ka ankesa nga audituesit e energjisë dhe/ose nga titullari i konsumatorit të madh që lidhen me:

- a) çdo veprim ose mosveprim që ka të bëjë me sjellje joprofesionale;
- b) çdo keqinterpretim të fakteve, të dhënave ose raporteve mbi konsumin e energjisë;
- c) çdo veprim që ka të bëjë me mashtrime;
- ç) mosndjekje të kursit afatshkurtër, sipas përcaktimit në pikën 4.2.2., të këtij kreu;
- d) konstatime të dokumenteve të pavërteta.

4.3.2. Çdo revokim kryhet duke i dhënë mundësi menaxherit të energjisë të dëgjohet nga komisioni i ngritur për këtë qëllim nga AEE-ja.

4.3.3. Certifikata revokohet nga ministri përgjegjës për energjinë, me iniciativën e tij ose me propozim të Agjencisë së Eficiencës së Energjisë, në përputhje me parashikimet pikës 5, të nenit 17, të ligjit nr. 124/2015, “Për eficiencën e energjisë”, të ndryshuar.

4.3.4. Në rastin e revokimit të certifikatës së menaxherit të energjisë, emri i tij hiqet nga regjistri i menaxherëve të energjisë të certifikuar dhe personi nuk ka të drejtë të emërohet si menaxher i energjisë nga konsumatori i madh i energjisë.

V. DISPOZITA TË FUNDIT

5.1 Ankimi

5.1.1. Për çdo vendim të komisionit, individët kanë të drejtën e ankimit te ministri përgjegjës për fushën e energjisë, brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga data e njoftimit apo publikimit.

5.1.2. Titullari i ministrisë, pasi merr në shqyrtim ankesën e paraqitur nga subjekti, vendos, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve:

- lënien në fuqi të vendimit të marrë nga komisioni;
- kthimin për rishqyrtim, në komision, të vendimit të marrë;
- anulimin e vendimit të marrë.

5.1.3. Ngarkohet Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë për zbatimin e këtij vendimi. Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTËR
Edi Rama

SHTOJCA I

FORMULARI I APLIKIMIT PËR TESTIMIN E MENAXHERIT TË ENERGISË

- Testi për të cilin aplikoni: Menaxher i energjisë
- Kandidati: I sponsorizuar nga kompania I vetë-sponsorizuar
- Emri i aplikuesit: _____
- Emri i babait: _____
- Adresa aktuale e aplikuesit: Rruga/Qyteti/ Kodi postar _____
- Adresa e përhershme e aplikuesit: Rruga/Qyteti/ Kodi postar _____
- Kombësia:
- Data e lindjes: Data/Muaji/Viti
- Statuti i punësimit: I punësuar I vetëpunësuar I papunë
- Emri dhe adresa e kompanisë: _____
- Detaje të kontaktit: Telefon zyre _____ Celular _____ e-mail _____
- Eksperienca e punës në total : Vite _____ Muaj _____
- Edukimi arsimor

Nr.	Emri i diplomës	Dega	Viti i diplomimit	Institucion i arsimit të lartë
1.*				
2.				
3.				
4.				

14. Përvoja e punës për përmbushjen e kriterëve të kualifikimit

Nr.	Emri i punëdhënësit/Organizata	Pozicioni	Vitet nga/deri	Përshkrim i shkurtër i punës (deri 50 karaktere)
1.*				
2.				
3.				
4.				

5.				
6.				

Deklaratë e kandidatit: Deklaroj se i gjithë informacioni i dhënë në formularin e aplikimit është i vërtetë sipas njohurive të mia. Bie dakord me kushtin që, nëse ndonjë informacion apo ndonjë deklaratë është gjetur e pasaktë, pranimi im në provim do të anulohet. Unë gjithashtu do të informoj AEE për çdo ndryshim të adresës, numrit të telefonit dhe e-mailit tim.

Vendi: _____...

Data: _____ . Firma _____.

SHTOJCA II

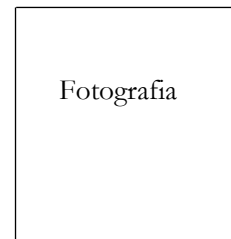
FORMATI I CERTIFIKATËS SË MENAXHERIT TË ENERGJISË

AGJENCIA PËR EFICIENCËN E ENERGJISË

Numri i regjistrimit për testim: _____ Numri i serisë _____

Numri i certifikatës së regjistruar _____

CERTIFIKATË PËR MENAXHERIN E ENERGJISË TË CERTIFIKUAR

Vërtetohet se Z/Znj/Zj _____

Biri/Bija i/e _____ që ka kaluar testimin për t'u certifikuar si menaxher i energjisë, në datë _____, kualifikohet si Menaxher i Energjisë i Certifikuar.

Kjo certifikatë është e vlefshme për një periudhë 7-vjeçare duke filluar nga data e lëshimit të certifikatës dhe do të jetë subjekt i rinovimit, duke iu nënshtruar ndjekjes së kursit afatshkurtër të përditësimit të njohurive, një herë në çdo pesë vjet.

Emri i Tij/Saj është regjistruar në regjistrin e Agjencisë për Eficiencën e Energjisë për menaxherët e energjisë të certifikuar me numër serie _____.

Z/Znj/Zj konsiderohet të jetë i kualifikuar për t'u emëruar si menaxher i energjisë për konsumatorin e madh të energjisë.

Lëshuar në datë _____ nga Agjencia për Eficiencën e Energjisë.

(Firma dhe Vula)

Drejtori

Agjencia për Eficiencën e Energjisë

SHTOJCA III

FORMATI I REGJISTRIT TË MENAXHERIT TË ENERGJISË

_____ (DD/MM/20YY)			
A.	Informacion mbi certifikatën		
1.	Emri i menaxherit të energjisë të certifikuar		
2.	Emri i babait		Fotografia
3.	Numri i regjistrimit për testim		
4.	Numri i certifikatës së regjistruar		
5.	Data e hyrjes në regjistër		
6.	Data e lëshimit të certifikatës		
7.	Data e rinovimit të certifikatës	1.	
8.		2.	
		3.	

B.	Të dhënat e komunikimit	
1.	Adresa postare	
2.	Adresa e E-mail	
3.	Nr. telefoni fiks dhe mob.	

C	Përvoja e punës për përmbushjen e kriterëve të kualifikimit					
	Nga		Në		Përshkrim i shkurtër i eksperiencës së punës	
	Muaji	Viti	Muaji	Viti	Emri dhe adresa e punëdhënësit	I vetëpunësuar Përmbajtja e punës/eksperienca
1.						
2.						
3.						
4.						

D	Informacion personal		
1.	Data e lindjes	DD/MM/YY	
2.	Kombësia		
3.	Edukimi arsimor		
	Diploma/kualifikime	Institucioni i arsimit të lartë	Viti
1.	_____.	_____	_____
2.	_____.	_____	_____
3.	_____.	_____	_____
4.	_____.	_____	_____

E	Shënime

SHTOJCA IV

FORMATI I KARTËS SË IDENTITETIT TE MENAXHERIT TË ENERJISË TË CERTIFIKUAR

AGJENCIA PËR EFICIENCËN E ENERJISË

Tiranë

MENAXHER I ENERJISË I CERTIFIKUAR

Fotografia

Numri i regjistrimit për testim.: _____

Numri i certifikatës së regjistruar.: _____

Emri: _____

Biri/Bija e: _____

Adresa: _____

Firma e menaxherit të energjisë të certifikuar

(Pjesa prapa e Kartës së Identitetit)

Data e lëshimit: _____ E vlefshme deri në: _____

Autoriteti që e lëshon :

Emri: _____

Pozicioni: _____

Adresa zyrtare: _____

_____

Firma dhe vula: _____

SHTOJCA V

FORMULARI I APLIKIMIT PËR RINOVIMIN E CERTIFIKATËS SË MENAXHERIT TË ENERGJISË

Datë: _____

Nga

Z./Znj./Zj. _____..

Numri i regjistrimit: _____.

Adresa postale _____

_____.

Për

Drejtori

Agjencia për Eficiencën e Energjisë

Adresa: _____..

Z./Zonja, _____.

Lënda: Rinovimi i certifikatës së menaxherit të energjisë

Kjo është për t'ju informuar se kam ndjekur kursin e trajnimit për periudhën afatshkurtër dhe bashkëlidhur gjeni certifikatën e pjesëmarrjes së lëshuar për këtë qëllim.

Për sa më sipër, aplikoj për rinovimin e certifikatës së menaxherit të energjisë.

Me respekt,

(Emri Mbiemri)

(Firma)

SHTOJCA VI PËRMBAJTJA E MODULEVE I, II DHE III PËR TESTIMIN E MENAXHERËVE TË ENERGJISË

MODULI-I: ASPEKTE TË PËRGJITHSHME TË MENAXHIMIT TË ENERGJISË

A. Energjia dhe Skenarët e Energjisë

1. Hyrje në format e Energjisë:

- Puna, Energjia dhe Fuqia;
- Bazat e prodhimit të Energjisë Elektrike;
- Bazat e Energjisë Termike;
- Njësitë e Energjisë dhe Konvertimet.

2. Llojet e energjisë dhe burimet energjetike:

- Energjia Primare dhe Sekondare;
- Energjia e Tregtueshme dhe energjia jo e tregtueshme;
- Energjia e Rinovueshme dhe ajo Fosile;
- Rezervat Globale të Energjisë dhe Prodhimi i Energjisë për qëllime tregtimi.

3. Konsumi Fundor i Energjisë:

- Tarifat e Energjisë në Shqipëri, Enti Rregullator dhe tarifat e rregulluara;
- Bilanci i prodhimit dhe konsumit të Energjisë në Shqipëri;
- Konsumi i energjisë sipas sektorëve kryesorë të ekonomisë në Shqipëri;
- Nevojat energjetike të Ekonomive në Zhvillim dhe Shqipëria;
- Intensiteti i Energjisë.

4. Politikat e Integruara të Energjisë:

- Skenarët afatgjatë të Energjisë për Shqipërisë, Strategjia e Energjisë;
- Siguria Energjetike;
- Eficiencia dhe Kursimi i Energjisë. Rëndësia e reduktimit të Gazeve me efekt serrë (GHG).

B. Legjislacioni i Energjisë dhe Eficiencës së Energjisë

1. Ligji nr. 43, datë 30.04.2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar:

- Tregu i rregulluar dhe liberalizimi i sektorit të energjisë;
- Operatorët e tregut të energjisë;
- Ndarja e kompanive shtetërore të prodhimit/transmetimit/shpërndarjes;
- Enti rregullator i energjisë elektrike, roli dhe mbrojtja e konsumatorit;
- Politik-bërja dhe roli i ministrisë përgjegjëse të energjisë.

2. Ligji nr. 102, datë 23.09.2015, “Për sektorin e gazit natyror”, i ndryshuar:

- Operatorët e tregut;
- Albgaz;
- Transmetimi dhe shpërndarja, projekti TAP.

3. Ligji nr. 124, datë 12.11.2015, “Për Eficiencën e Energjisë”, të ndryshuar:

- Plani Kombëtar i Veprimit të Eficiencës së energjisë, objektivat kombëtare;
- Institucionet përgjegjëse për Eficiencën, Detyrat dhe Funkcionet;
- Menaxherët e energjisë, roli dhe përgjegjësitë;
- Agjencia për Eficiencën e Energjisë, roli, detyrat dhe përgjegjësitë;
- Fondi për Eficiencën e Energjisë, statusi dhe roli;
- Kompanitë e shërbimeve energjetike.

4. Ligji nr. 7/2017, “Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme”:

- Plani Kombëtar i Veprimit për nxitjen e burimeve të rinovueshme të energjisë, objektivat kombëtare;
- Agjencia përgjegjëse për burimet e rinovueshme të energjisë;
- Masat mbështetëse për prodhimin e energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme. Tarifat nxitëse dhe kontratat për diferencë. Operatori i BRE;

- Aksesit dhe kostot për lidhjen me rrjetin e energjisë elektrike;
- Skemat e matjes neto të energjisë, garancia e origjinës;
- Biomasa dhe biokarburantet. Prodhuesit me përparësi.

5. Ligji nr. 68/2012, “Për informacionin e konsumit të energjisë dhe burimeve të tjera të produkteve me ndikim në energji”:

- Produkti, etiketa, skeda informative dhe Përgjegjësitë e furnizuesve;
- Struktura përgjegjëse e mbikëqyrjes së tregut;
- Kundërvajtjet administrative dhe Ekzekutimi i vendimit.

6. Ligji nr. 116, datë 10.11.2016, “Për performancën e energjisë së ndërtesave”:

- Metodologjia Kombëtare e Llogaritjes për llogaritjen e Performancës së Energjisë në Ndërtesa (PEN);
- Kërkesat minimale (normat) të PEN;
- Llogaritja e niveleve të kostos optimale për kërkesat minimale të PEN;
- Përdorimi i sistemeve alternative me eficiencë të lartë. Ndërtesat me performancë “afër zero energji”;

-Certifikimi i performancës së energjisë së ndërtesave. Të dhënat që duhet të përfshihen në “Certifikatën për performancën e energjisë”;

- Mbikëqyrja e përmbushjes së kushteve të PEN;

-Detyrimet e subjekteve që kanë në pronësi apo përgjegjësi administrimi ndërtesa,

Kundërvajtjet administrative.

C. Menaxhimi i Energjisë dhe Auditit

1. Përkufizimet dhe Objektivat e Menaxhimit të Energjisë.
2. Përkufizimet e Auditimit të Energjisë dhe Nevojat për Auditim Energjetik.
3. Llojet e auditimeve Energjetike dhe Qasjet ligjore. Kostot e Energjisë.
4. Fazat e Auditimit. Performanca Energjetike.
5. Përputhja e Kërkesës për Energji me Përdorimin e saj.
6. Maksimizimi i Eficiencës së Sistemeve Energjetike, optimizimi i Kërkesave Energjetike në Hyrje, zëvendësimi i Lëndëve Djegëse.

7. Instrumentat dhe Matjet për Auditin e Energjisë.

8. Specifikat Ligjore për Auditimin e Energjisë.

D. Bilanci Energjetik dhe i Lëndëve djegëse

1. Hyrjet statistikore të domosdoshme.
2. Pjesët përbërëse të Bilancit Energjetik dhe lëndëve djegëse. Principet bazë.
3. Klasifikimi i Proceseve dhe Bilanci i Materialeve.
4. Bilanci Energjetik aktiv dhe pasiv.
5. Sistemet Energjetike dhe Analizat Energjetike.

E. Planet Energjetike të sistemeve të konsumit

1. Mbështetja e niveleve të larta menaxhuese.
2. Përcaktimi i profilit energjetik dhe përcaktimi i skenarit bazë.
3. Planifikimi dhe politikat e energjisë dhe zbatim/monitorimi i tyre.
4. Vlerësimi i performancës energjetike të konsumatorit të madh, vlerësimi i rezultateve.
5. Mjetet e menaxhimit për zbatimin eficient të planeve.

F. Menaxhimi financiar i energjisë

1. Nevoja për investim, vlerësimi dhe kriteret.
2. Teknikat e analizës financiare, *Cash Flow*.
3. Analiza e riskut.
4. Mundësitë e financimit.
5. Kontraktimi i eficiencës së energjisë dhe roli i ESCO.
6. Zhvillimi i një kontrate tipike ESCO.
7. Rast studimor – Eficienca e energjisë në ndërtesa nëpërmjet ESCO.
8. Kontraktimi i Eficiencës së Energjisë në Bashki nëpërmjet Kontraktimit të Performancës.

G. Menaxhimi i projekteve energjetike

1. Çfarë është një projekt në energji?
2. Cikli i zhvillimit të një projekti (PDC).
3. Teknikat e planifikimit të projekteve.
4. Plani i Zbatimit për Nivelet e Larta Drejtuese.
5. Planifikimi i buxhetit, zbatimi dhe monitorimi projekteve.
6. Matja dhe verifikimi.

H. Objektivat dhe monitorimi energjetik

1. Çfarë janë objektivat dhe monitorimi në sistemet konsumit të energjisë.
2. Dizajnimi i objektivave dhe monitorimi tyre.
3. Elementët kyç të sistemit të objektivave dhe monitorimit.
4. Burimet e të dhënave dhe informacioneve.
5. Analiza e të dhënave dhe Informacioneve.
6. Programet Kompjuterike të miratuara. Shembull - Energy Management Information System (EMIS).

I. Eficienca e energjisë dhe ndryshimet klimatike

1. Energjia dhe mjedisi. Çështjet mjedisore globale, shiu acid dhe hollimi i shtresës së ozonit.
2. Ngrohja globale, ndryshimet klimatike dhe impakti i ndryshimeve klimatike.
3. Marrëveshjet ndërkombëtare UNFCCC (United Nations Framework Convention on climate Change).

4. Marrëveshja e Parisit COP21. NDC për Shqipërinë.

5. NDC miratuar me VKM nr. 762, datë 16.9.2015 “Për miratimin e dokumentit për përcaktimin e Kontributit Kombëtar të Pikësnyuar kundrejt arritjes së objektivit të Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike”, si dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi për cilësinë e ajrit të mjedisit. Objektivit shqiptar i NDC në fuqi.

6. Zhvillimi i qëndrueshëm dhe përpjekjet e bashkimit evropian për të luftuar ndryshimet klimatike.

J. Burimet e reja dhe të rinovueshme të energjisë

1. Konceptet e energjive të reja dhe të rinovueshme.
2. Bazat e energjisë diellore.
3. Energjia diellore termike.
4. Energjia diellore elektrike.
5. Energjia eolike.
6. Energjia nga biomasa.
7. Energjia hidrike.
8. Energjia nga FUEL CELL.
9. Energjia nga mbetjet.
10. Energjia nga dallgët.
11. Energjia nga baticat .
12. Energjia gjeotermike.

MODULI II

EFICIENCA E ENERGISË NË SHËRBIMET/PAJISJET TERMIKE

I. Lëndët djegëse dhe djegia

1. Hyrje.
2. Vetitë e lëndëve djegëse të lëngshme.
3. Vetitë e qymyrit.
4. Vetitë e lëndëve djegëse të gazta.
5. Vetitë e mbetjeve agrikuturore.
6. Djegia.

7. Djegia e naftës.
8. Djegia e qymyrit.
9. Djegia e gazit.
10. Djegia e biomasës.
11. Kontrolli i djegies.
- II. Bojlerët
  1. Hyrje
  2. Sistemet e bojlerëve
  3. Llojet e bojlerëve dhe klasifikimet
  4. Vlerësimi i performancës së bojlerëve
  5. Trajtimi i ujit të bojlerëve
  6. Shkarkimi i bojlerëve
  7. Përmirësimi i gatishmërisë së bojlerëve
  8. Ngrohësit termik të fluideve
  9. Mundësitë e kursimit të energjisë
- III. Sistemet e avullit
  1. Hyrje
  2. Vetitë e avullit
  3. Shpërndarja e avullit
  4. Përdorimi efikas i avullit
  5. Mundësitë e kursimit të energjisë
- IV. Kaldajat
  1. Tipat dhe klasifikimet
  2. Vlerësimi i performancës të një kaldaje tipike
  3. Masat e përgjithshme të eficiencës në kaldaja
- V. Izolimi
  1. Qëllimi i izolimit
  2. Llojet dhe aplikimi
  3. Llogaritja e trashësisë së izolimit
  4. Trashësia ekonomike e izolimit
  5. Formula të thjeshtëzuara për llogaritjen e humbjeve të nxehtësisë
  6. Izolimi i ftohtë
  7. Materialet rezistente ndaj nxehtësisë
  8. Vetitë e materialeve rezistente ndaj nxehtësisë
  9. Klasifikimi i tyre
  10. Llojet tipike dhe përdorimi në industri
  11. Përzgjedhja
  12. Humbjet e nxehtësisë nga muret e kaldajës
- VI. Bojlerët FCB (*Fluidised Bed Combustion*)
  1. Hyrje
  2. Mekanizmat e funksionimit
  3. Tipat e bojlerëve FCB
  4. Zëvendësimi i bojlerëve tradicional me bojlerë FCB
  5. Avantazhet e bojlerëve FCB
  6. Aplikimi i bojlerëve FCB me biomasë
- VII. Kogjenerimi
  1. Nevoja për kogjenerim
  2. Parimet e kogjenerimit
  3. Mundësitë teknike për kogjenerim
  4. Klasifikimi i sistemeve të kogjenerimit
  5. Faktorët që ndikojnë në kogjenerim

6. Parametrat e rëndësishëm teknik të kogjenerimit
7. Faktorët kryesorë për përzgjedhjen e kogjenerimit
8. Parametrat tipik të performancës së kogjeneratorëve
9. Avantazhet e sistemeve të kogjenerimit
10. Eficienca e turbinave me avull
11. Përcaktimi i eficiencës së kogjenerimit
12. Trigjenerimi
13. Mikroturbinat

VIII. Rikuperimi i nxehtësisë

1. Hyrje
2. Klasifikimi dhe aplikimet
3. Avantazhet e rikuperimit të nxehtësisë
4. Zhvillimi i një sistemi të rikuperimit të nxehtësisë
5. Pajisjet e tregut të rikuperimit të nxehtësisë

IX. Këmbyesit e nxehtësisë

1. Bazat e transmetimit të nxehtësisë
2. Konceptet e këmbyesit
3. Llojet e këmbyesve (sipas rrjedhës)
4. Llojet e këmbyesve (sipas ndërtimit të këmbyesit)
5. Llojet e këmbyesve (sipas aplikimit)
6. Analizat e eficiencës së energjisë

MODULI III EFICIENCA E ENERGJISË NË SHËRBIMET/PAJISJET ELEKTRIKE

a) Sistemet elektrike

1. Hyrje në sistemet e furnizimit të energjisë elektrike
2. Faturimi i energjisë elektrike
3. Menaxhimi i ngarkesës elektrike dhe kontrolli i kërkesës maksimale
4. Përmirësimi i faktorit të fuqisë dhe përfitimet
5. Transformatorët
6. Humbjet në shpërndarje në sistemet industriale
7. Vlerësimi i humbjeve të transmetimit dhe shpërndarjes në sistemet energjetike
8. Përcaktimi i humbjeve teknike në sistemin e shpërndarjes
9. Menaxhimi i kërkesës (*Demand Side Management*)
10. Harmonikat
11. Analiza e sistemeve të energjisë elektrike

b) Motorët elektrikë

1. Hyrje
2. Llojet e motorëve
3. Karakteristikat e motorëve
4. Eficienca e motorëve
5. Përzgjedhja e motorëve
6. Motorët eficientë
7. Faktorët që ndikojnë në eficiencën energjetike dhe minimizimi i humbjeve gjatë operimit
8. Efektet e riavolzhimit në eficiencën e energjisë
9. Kontrolli i shpejtësisë në motorët me induksion AC
10. Etiketimet e eficiencës së energjisë në motorët eficient me induksion

c) Sistemet e ajrit të kompresuar

1. Hyrje
2. Llojet e kompresorëve

3. Performanca e kompresorëve
4. Komponentët e sistemeve të ajrit të kompresuar
5. Operimi me eficiencë i sistemeve të ajrit të kompresuar
6. Vlerësimi i kapacitetit të kompresorit
7. *Chek*-lista e eficiencës së energjisë në sistemet e ajrit të kompresuar
- d) HVAC dhe sistemet e ftohjes
  1. Hyrje
  2. Tipat e sistemeve të ftohjes
  3. Diagramet psikometrike dhe sistemi i ajrit të kondicionuar
  4. Ftohësit tipikë dhe karakteristikat
  5. Llojet e kompresorëve dhe aplikimet
  6. Zgjedhja e një sistemi të përshtatshëm ftohjeje
  7. Vlerësimi i performancës së impianteve të ftohjes
  8. Faktorët që ndikojnë në performancë dhe eficiencë të impianteve të ftohjes
  9. Vlerësimi i performancës i njësisve të ajrit të kondicionuar të llojeve të ndryshme
  10. Sistemet e ruajtjes së ftohjes
  11. Pompat e nxehtësisë dhe aplikimet
  12. Sistemet e ventilimit
  13. Sistemet e ngrirjes
  14. Sistemet e lagështimit
  15. Standardet dhe etiketimi i sistemeve të ajrit të kondicionuar në banesa
  16. Mundësitë e kursimit të energjisë
- E) Ventilatorët Dhe Fryrësit
  1. Hyrje
  2. Llojet e ventilatorëve
  3. Vlerësimi i performancës së ventilatorit dhe operimi eficient i sistemit
  4. Llojet e ventilatorëve dhe kriteret e përzgjedhjes
  5. Strategjitë e kontrollit të rrjedhës
  6. Llogaritja e performancës së ventilatorit
  7. Mundësitë e kursimit të energjisë
- F) Pompat dhe sistemet e pompimit
  1. Llojet e pompave
  2. Karakteristikat e sistemit
  3. Kurbat e funksionimit
  4. Faktorët që ndikojnë në performancën e pompës
  5. Operimi eficient i sistemeve të pompimit
  6. Strategjitë e kontrollit të rrjedhës
  7. Pompat e ujit në bojlerë
  8. Sistemet e pompimit të bashkive
  9. Pompat e ujit të ujërave të ndotura urbane
  10. Sistemet e pompimit në agrikulturë
  11. Mundësitë e kursimit të energjisë në sistemet e pompimit
- G) Kullat e ftohjes
  1. Hyrje
  2. Performanca e kullave ftohëse
  3. Operimi me eficiencë i sistemit
  4. Strategjitë e kontrollit të rrjedhës
  5. Mundësitë e kursimit të energjisë në kullat e ftohjes
  6. Raste studimore
- H) Sistemet e ndriçimit
  1. Hyrje

2. Parametrat bazë të ndriçimit
3. Burimet e ndriçimit dhe llojet e llampave
4. Nivelet e rekomanduara të ndriçimit për aktivitete të ndryshme
5. Metodat e llogaritjes së ndriçimit - projektimi i ndriçimit për ambientet e brendshme
6. Mundësitë e përgjithshme të kursimit të energjisë
7. Kontrollat eficientë të ndriçimit
8. Standardet dhe etiketimet e llampave FTL
- I) Sistemet e gjenerimit me gaz dhe naftë
  1. Hyrje
  2. Faktorët e instalimit dhe përzgjedhjes
  3. Faktorët e operimit
  4. Vlerësimi i performancës së energjisë
  5. Masat e eficiencës së energjisë
- J) Eficienca e energjisë në ndërtesa
  1. Hyrje
  2. Përcaktimet ligjore
  3. Kodi energjetik i banesave
  4. Qasja sipas përputhshmërisë
  5. Mbështjellja e ndërtesës
  6. Ngrohja/ftohja – sistemet teknike
  7. Uji i ngrohtë sanitar
  8. Ndriçimi
  9. Sistemet e pompimit të ndërtesës
  10. Furnizimi me energji të pandërprerë
  11. Sistemet e menaxhimit të ndërtesës (BMS)
  12. Klasifikimi i ndërtesave sipas eficiencës
  13. Masat e eficiencës në ndërtesa